

Vertaling van 2 Koningen 5:19-27

- En hij ging bij hem vandaan, voor de afstand naar zijn land.
- 20 Toen zei Gehazi, de jongen van Elisa, de Godsman:
‘Zie, mijn heer heeft Naäman, deze Arameeër,
het **aannemen** uit zijn hand wat hij had meegebracht, geweigerd,
zo waar de HEER leeft,
tenzij ik hem achterna snel en iets van hem **aanneem**.’
- 21 En Gehazi zette zich achter Naäman aan.
Toen Naäman hem achter zich aan zag snellen,
sprong hij van de wagen, hem tegemoet,
en zei:
‘Alles goed?’
- 22 En hij zei:
‘Alles goed.
Mijn heer heeft mij gezonden door te zeggen:
“Zie, daarnet zijn twee jongens van de profetenzonen
uit het gebergte van Efraïm naar mij toegekomen.
Geef hun toch een ‘talent’ aan zilver en twee wissels kleren.”’
- 23 En Naäman zei:
‘**Neem** alstublieft twee talenten **aan**.’
Hij drukte bij hem door
waarna hij twee talenten zilver in twee zakken bond en twee wissels kleren.
Hij **gaf** ze aan zijn twee jongens,
die ze voor hem uit droegen.
- 24 Toen hij bij de Ofel kwam
nam hij ze uit hun handen **aan**
en borg ze in het huis op.
Hij zond de mannen weg
waarna die vertrokken (let. gingen).
- 25 Toen hij [binnen]gekomen was,
trad hij nader tot zijn heer.
waarop Elisa tegen hem zei:
‘Waarvandaan, Gehazi?’
En hij zei:
‘Uw knecht is noch hier noch daar (= nergens naartoe) gegaan.’
- 26 En hij zei tegen hem:
‘Ging mijn hart niet [mee met jou]
toen de man zich afwendde van zijn wagen, jou tegemoet?
Was het tijd om zilver **aan te nemen**
en om kleren **aan te nemen** en olijfbomen, wijngaarden,
kleinvee en grootvee, knechten en slavinnen?’
- 27 De huidziekte van Naäman zal jou aankleven en jouw zaad voor eeuwig.’
En hij ging [het huis] uit weg van hem, huidziek als de sneeuw.

Een paar opmerkingen bij mijn vertaling

V. 19 'Landsafstand' heeft Leo van den Boogaard (www.schriftlezing.nl). Die vertaling hielp mij zeer voor mijn vertaling: '(voor) de afstand naar zijn land', want dat woord 'land', *erets*, zit er inderdaad in.

V. 20 Het werkwoord 'weigeren' (*chasak*), kent een dubbel object: (1) (*et*) Naäman en (2) (*min*) het aannemen uit (2^e *min*) zijn hand wat hij heeft meegebracht. Aan het tweede object gaat *min* vooraf, omdat het gaat om het werkwoord 'weigeren', waarvan het (tweede object) *min* bij zich heeft.

V. 20 *ki-im* betekent 'tenzij'.

V. 20, 22, 23: steeds *na'ar*, dat 'jongen' betekent'. 'Dienaar', de vertaling van Leo van den Boogaard, is teveel ingevuld. Deze jongens vervullen een vergelijkbare rol als het meisje in het eerste deel: ze zijn bemiddelaars. In v. 25 staat er niet 'dienaar' of 'jongen', maar 'knecht', *ebed*.

V. 25 'Toen hij gekomen was', is onvertaald gebleven bij Leo van den Boogaard. Het werkwoord 'komen' komt twee keer voor: in v. 24 en in v. 25. Eerst in de betekenis van 'komen bij', daarna in de betekenis van 'binnenkomen'.

Een paar andere opmerkingen bij het verhaal.

1. Ik blijf het toch raar vinden om het verhaal zo in tweeën te knippen: 5:1-19a vorige week, en nu 5:19b-27. Begin en slot omsluiten het geheel; het begint met een melaatse Naäman en het eindigt met een melaatse Gehazi. Het eerste deel bevat een genezingswonder, het tweede deel een strafwonder.

2. Gehazi is in het hele verhaal nog niet voorgekomen, maar hij treedt nu opeens op de voorgrond. Uit zichzelf, hij heeft daarvoor geen opdracht gekregen van zijn meester, Elisa.

Het verhaal eindigt met hen, met Elisa in de hoofdrol. De rede van Elisa bestaat uit drie elementen. Twee vragen + een onheilsaankondiging. Het zijn retorische vragen; de vragen krijgen dan ook geen antwoord van Gehazi.

3. Het verhaal begint met een contrast tussen de jongen en zijn heer, zoals de verteller ze aan het begin noemt. De heer heeft het geweigerd, de jongen niet. De relatie tussen die twee keert terug aan het slot (vv. 25-27). Gehazi had gedacht dat ongemerkt te kunnen 'aannemen'. Elisa vraagt aan Gehazi of zijn (Elisa's) hart niet met hem (Gehazi) is meegegaan. Elisa confronteert Gehazi wordt met zijn handelen (een volkomen andere voorstelling van zaken en handelwijze), waarna zich een tweede wonder voordoet, maar nu een strafwonder: Gehazi wordt melaats als de sneeuw. Het verhaal eindigt, waar het begon: met een melaatse.

4. Tussen v. 20 en vv. 25-27 vindt het gebeuren tussen Gehazi en Naäman plaats (vv. 21-24). Gehazi die ten opzichte van Naäman doet alsof het voor zijn heer is, maar het aangenomene te eigen bate blijkt 'op te bergen'. In vv. 25-26 vindt de evaluatie van dat gebeuren plaats, en laat Elisa goed zien dat het om dat 'aannemen draaide.

5. Waar draait het in dit verhaal om? Dat is af te lezen aan de kernwoorden: om 'geven', *natan* (vv. 22 en 23), maar bovenal om '[aan]nemen', *lakach* (20 [2x], 23, 24, 26 [2x]).

Het begin met 2x 'aannemen' (v. 20) en het eindigt met 2x 'aannemen' (v. 26). Daartussen geven/aannemen (vv. 22/23) en geven/aannemen (vv. 23/24). Dat hij ze aanneemt, wordt niet expliciet in v. 23 gezegd! Alleen dat hij ze vervolgens aan zijn twee jongens geeft.

6. Opvallend dat Elisa spreekt van het aannemen van zilver, kleren, olijfbomen, kleinvee, grootvee, knechten en slavinnen. Elisa verwijt Gehazi koninklijke trekken aan te nemen. Zie voor wat de koning allemaal 'neemt', 1 Samuël 8.